

Nr 238.

Av herr **Bäckström m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 108, med förslag till lag om ändrad lydelse av 8 kap. 3 § rättegångsbalken m. m.

Av Kungl. Maj:ts proposition nr 108 med förslag till lag om ändrad lydelse av 8 kap. 3 § rättegångsbalken framgår, att under den tilltänkta hovrätten över Norrland skulle lyda Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län. Av samma proposition synes vidare kunna slutas, att Kungl. Maj:t vid ett bifall till propositionen förväntar en antydan från riksdagens sida rörande riksdagens uppfattning om den lämpliga förläggningssorten för hovrätten. För egen del har Kungl. Maj:t funnit förläggningssorten böra bliva Härnösand. Beträffande kostnaderna för inrättandet av den ifrågakvarande hovrätten, såvitt kostnaderna äro av engångsnatur, innehåller propositionen icke någon utredning. Dylig utredning har för närvarande ansetts mindre behöfelig, då den föreslagna lagändringen skulle träda i kraft först å dag, som Konungen bestämmer.

Det är Svea hovrätt, som ursprungligen föreslagit Härnösand till förläggningssort för den nya överrätten, men Svea hovrätt har dock i sitt yttrande i ämnet medgivit, att om hänsyn toges till ett av de skäl, som kraftigast pläгат återopas till stöd för inrättandet av en hovrätt i Norrland, nämligen önskvärdheten av lättad tillgänglighet för den rättsökande allmänheten, övre Norrland, som för närvarande i detta avseende hade det sämst ställt, borde hava särskilt anspråk att få en överrätt dit förlagd. Vid sådant förhållande kan med skäl frågas, varför har icke såsom plats för den nya hovrätten föreslagits ort i övre Norrland utan nyssnämnda stad, som belägen i en avkrok veterligen är oförmånlig för hela det tilltänkta jurisdiktionsområdet, utom Ångermanlandsdelen av Västernorrlands län, eller varför har man icke från början anslutit sig till processkommissionens provisoriska plan, som upptager en överrätt, omfattande Västernorrlands och Jämtlands län, och en, omfattande Västerbottens och Norrbottens län? Svaret på dessa frågor

framgår av propositionen. Svaret är följande: Då det är önskligt att varje överrätt får minst två avdelningar, men den nordligare överrätten på grund av det begränsade antal mål och ärenden, som till en början kunde förväntas skola tillföras densamma, sannolikt icke kunde komma att bestå av mera än en avdelning, så vore en enda hovrätt inom det norrländska jurisdiktionsområdet för närvarande att föredraga, även om denna, på grund av arbetets omfattning, vilket beräknades ej kunna medhinnas av två vanliga divisioner, redan från första stund skulle nödvändigögra den något otympliga anordningen med förstärkta avdelningar. Att välja förläggningssorten inom nedre Norrland, heter det, vore dock ett steg i rätt riktning för samtliga fyra länen samt medförde för Västernorrlands och Jämtlands län alla de fördelar som voro möjliga.

Vi våga vara av en annan uppfattning jämväl beträffande sistnämnda två län. Om ej Östersund, som dock ej gärna synes kunna komma i fråga, eller Sundsvall utses, är det för landskapen Jämtland, Härjedalen och Medelpad fördelaktigare att fortfarande lyda under Svea hovrätt än att tilldelas en hovrätt i Härnösand, och befolkningen i övre Norrland torde ock föredraga att Sundsvall bestämdes till plats för den nya överrätten. Mot Sundsvall kan dock åberopas att det ingalunda kan anses visst, att vid den utflyttning av den nya hovrättens ena hälft, som snart måste komma, staden i en sannolik tävlan med Gävle skulle ens få behålla den andra hälften. Följaktligen återstår då ej annat än att, såsom också lämpligast är, närmast söka lösa denna svåra fråga huvudsakligen från synpunkten att nu tillgodose det avlägsna övre Norrlands intressen, därvid självfallet Umeå erbjuder sig såsom plats för hovrätten. Vi hava nyss nämnt, att om Sundsvall går ur räkningen, landskapen Medelpad, Jämtland och Härjedalen äro bäst betjänta med att tillsvidare fortfarande höra under Svea hovrätt. Låt så ske och lägg landskapet Ångermanland (till den del det ej redan nu hör till Västerbottens län) under den norrländska hovrätten, vilken då kan ordnas på två vanliga avdelningar utan förstärkning och bör få sitt säte i Umeå. Även detta vore ett steg i rätt riktning för de två övernorrländska länen och för Ångermanland, samt medförde för de två förra med en folkmängd av ungefär 366,000 personer alla de fördelar, som voro möjliga. Befolkningen i Ångermanland, frånräknat Västerbottensdelen, uppgår till ungefär 157,000 personer. Ett bifall till detta förslag medger en användning av kasernerna i Härnösand för lämpligare ändamål än såsom hovrättslokaler. Med hänsyn till Umeå stads i propositionen omnämnda erbjudanden bliva

engångskostnaderna små och personalminskningen medför även minskning i utgifterna för varaktiga kostnader.

I övrigt åberopa vi länsstyrelsens i Västerbottens län yttrande. På grund av vad vi sålunda anfört få vi vördsamt hemställa,

att riksdagen med anledning av Kungl. Maj:ts proposition måtte

1:o) antaga följande förslag till ändrad lydelse av 8 kap. 3 § rättegångsbalken:

Under Svea hovrätt höra: Stockholms stad samt Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gottlands, Värmlands, Örebro, Västmanlands, Kopparbergs och Gävleborgs län samt Medelpad och Jämtlands län; — — — under hovrätten över Norrland: Västernorrlands läns Ångermanlandsdel samt Västerbottens och Norrbottens län.

Denna lag träder i kraft den dag, Konungen bestämmer.

Mål eller ärende, vari talan fullföljts i Svea hovrätt såsom allmän överrätt från domstol eller annan myndighet inom Västerbottens eller Norrbottens län samt inom Västernorrlands län, såvitt angår dess Ångermanlandsdel, — — — meddelas av Konungen.

2:o) i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla att Kungl. Maj:t ville verkställa utredning rörande kostnaderna för statsverket vid inrättande i Umeå stad av hovrätten över Norrland med president, 9 hovrättsråd samt nödigt antal tjänstemän, biträden och vakter samt för riksdagen framlägga det förslag, som av denna utredning kan föranledas.

Stockholm den 22 mars 1922.

W. Bäckström. Ad. Wiklund. Elof Lindberg. Ludwig Brännström.